

Predstavitev izbirnih predmetov

---

9. RAZRED

APRIL, 2017

Obvezni izbirni predmeti

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev.

Predmetnik namenja vsakemu izbirnemu predmetu po eno uro na teden, razen tujemu jeziku, ki mu namenjeno dve uri na teden.

Učenke in učenci 7., 8. in 9. razreda izberejo dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo starši. Starši otrok, ki obiskujejo glasbeno šolo z javno veljavnim programom lahko predlagajo oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih. O oprostivi odloči ravnatelj.

Število izbirnih predmetov, ki jih lahko izvaja posamezna šola, se določa na podlagi števila oddelkov.

Število prijavljenih učencev oziroma skupno število skupin bo vplivalo na to, ali bo šola v naslednjem šolskem letu določen predmet izvajala ali ne.

Učenci 9. razreda devetletke lahko izberejo:

Likovno snovanje III Nemščina III Verstva in etika III Poskusi v kemiji Rastline in človek Raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja Retorika	Risanje v geometriji in tehniki Kulturna dediščina in načini življenja Turistična vzgoja Izbrani šport – košarka Obdelava gradiv - les
--	---

VERSTVA IN ETIKA

Predstavitev predmeta

Izbirni predmet verstva in etika je trileten:

- Verstva in etika I (7. razred)
- Verstva in etika II (8. razred)
- Verstva in etika III (9. razred).

Učni načrt omogoča, da učenci predmet izberejo za eno ali dve leti. Predmet navaja in pripravlja učence, da zrelo premišlujejo ter se sproščeno in spoštljivo pogovarjajo o religiji ter o osebnih in družbenih vprašanjih, povezanih z njo.

➤ **Verstva in etika I**

Vsebina in cilji predmeta:

Poudarek je na (s)poznavanju krščanstva, ki je s svojimi sestavinami sooblikovalo našo civilizacijo in kulturo.

Naraščajoča odprtost in povezanost sveta pa zahteva tudi boljše poznavanje drugih verstev in kultur. Učenci bodo tako spoznali tudi islam in budizem, se seznanili z judovstvom, azijskimi religijami, posebnimi religijami plemenskih skupnosti in novimi religioznimi gibanji ter spoznali pomen vzorov, vzornikov, vrednosti ali različnosti in enkratnosti med ljudmi.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Ocenjevanje je številčno.

RETORIKA

Predstavitel predmeta

Učenci in učenke spoznajo, da je retorika spretnost, ki se jo lahko naučimo. Skozi zgodovino retorike ugotavljajo, da je znanje retorike koristno in uporabno tudi v vsakodnevnem življenju. Pri predmetu se učijo poslušati in razumeti sogovornike ter z utemeljitvami in dejstvi predstaviti lastna stališča.

Ob praktičnih primerih iščejo razliko med dobrimi in slabimi argumenti. Ker je za dober nastop pomemben tudi spomin, bodo učenci vadili klasične in sodobne tehnike pomnjenja.

Vsebine in cilji predmeta so naslednji:

- učenci se učijo javnega nastopanja,
- učijo se argumentirano izražati svoja stališča,
- vadijo spretnost dialoga,
- analizirajo in razčlenjujejo govore znanih osebnosti,
- ob znanih primerih oblikujejo lastne nastope.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Preverjalo in ocenjevalo se bo govorne nastope učencev in njihove pisne izdelke, v katerih bodo predstavili znana retorična besedila ali lastno pripravo na govorni nastop.

Posebnosti

Poučevanje retorike praviloma poteka v blok urah (po dve šolski uri skupaj).

NEMŠČINA III

Predstavitel predmeta

Nemščina je triletni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko:

- Nemščina I (7. razred)
- Nemščina II (8. razred)
- Nemščina III (9. razred)

Učenec(ka) lahko po enem ali dveh letih učenja nemškega jezika izstopi. Z učenjem nemščine lahko začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Sodoben pouk nemškega jezika je usmerjen k učencu. Temelji na presoji modelov in stilov učenja, ki zajema vsa čutila. Pouk ustreza mladi generaciji in pozitivno vpliva na razvijanje vseh štirih jezikovnih sposobnosti:

- ♦ slušnega in bralnega razumevanja
- ♦ ustnega in pisnega sporočanja

Učenci se usposablajo za navezovanje stikov, to pomeni, da znajo pri pouku in zunaj šole v skladu s svojimi potrebami in željami ter okoliščinam primerno uporabljati tuj jezik.

Nudi jim tudi možnost, da izvedo več o ljudeh in družbenih razmerah v deželah nemško govornega območja.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Učenec naj bi bil v vsakem redovalnem obdobju ocenjen vsaj enkrat. Preverja se slušno in bralno razumevanje, govor, poznavanje besedišča ter slovničnih struktur. Ocenjevanje je številčno.

POSKUSI V KEMIJI

Predstavitve predmeta

Izbirni predmet poskusi v kemiji se povezuje s predmetom kemija v 8. in 9. razredu. Omogoča, da učenci utrdijo, dopolnijo in poglobijo znanja, spretnosti in veščine, ki so jih pridobili pri pouku kemije. Učenci spoznavajo metode varnega eksperimentalnega dela v kemiji, razvijajo eksperimentalne spretnosti, zbirajo in beležijo rezultate praktičnih vaj ter povezujejo svoje teoretsko znanje z življenjskim okoljem.

Vsebine so naslednje: eksperimentalno delo (okolščine, varnost, red, nevarni odpadki), laboratorijski pribor, eksperimenti v kemiji

Cilji predmeta so naslednji:

- učenci utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela,
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi, eksperimentiranje in raziskovanje,
- se urijo v osnovnih tehnikah laboratorijskega eksperimentalnega dela,
- usvojijo postopke eksperimentalnega dela, od načrtovanja do izvajanja eksperimentov, opazovanja, zbiranja, beleženja, razvrščanja, analize in predstavitve podatkov.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Področja preverjanja in ocenjevanja znanja obsegajo:

- znanje, razumevanje in uporabo,
- eksperimentalne spretnosti in veščine,
- izdelke in predstavitve učencev.

RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

Predstavitve predmeta

Učenci pri izbirnem predmetu raziskujejo domači kraj in spoznavajo posebnosti življenja v njem, predvsem z vidika varstva okolja. Poudarek je na aktivnih metodah pouka in učenja na primarnih lokacijah v naravi. Navezovali bodo stike z domačimi ljudmi in spoznavali njihove želje in interese. Postali bo odgovorni krajan, ki bodo znali oblikovati lastno stališče in predlagati rešitve za izboljšanje stanja v domačem kraju.

Vsebine predmeta so naslednje: geološka zgradba in relief domačega kraja; podnebje domačega kraja; prsti in rastlinstvo domačega kraja; vodovje domačega kraja; prebivalstvo, naselja, gospodarstvo domačega kraja; oskrba, promet, vpliv človeka na pokrajino; varstvo okolja ter varstvo naravne in kulturne dediščine v domačem kraju

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Ocenjevanje izdelkov: seminarska naloga, plakat, intervju, anketa, terensko delo ...

Posebnosti

Obisk Inštituta za raziskovanje krasa, Notranjskega muzeja Postojna, vivarija, Postojnske jame, Zavoda za gozdove, nekaterih domačinov, soorganizacija in vodenje zaključnega izleta.

TURISTIČNA VZGOJA

Vsebine predmeta:

Kaj je turizem in kdo je turist? Osnove za razvoj turizma v domačem kraju. Oglaševanje in pospeševanje turizma. Vodenje po domačem kraju.

Namen predmeta:

Je vzgoja učencev za pozitiven odnos do turizma in turistov. V učencu spodbuditi pozitivno zanimanje za turizem kot možno področje bodočega poklicnega ali ljubiteljskega dela ter ga motivirati za spoznavanje, ohranjanje in vrednotenje naravne in kulturne dediščine v domačem kraju.

Splošni cilji predmeta:

- učenci na primeru domačega kraja spoznavajo pomen turizma kot gospodarske panoge v Sloveniji,
- seznanijo se z osnovami za razvoj turizma v kraju in regiji ter z naravno in kulturno dediščino v domačem kraju in regiji (kraške jame, konjereja, grad Prestranek, domače jedi,...),
- vključevanje v turistično življenje domačega kraja z izdelavo turističnih obvestilnih tabel, propagandnega materiala, razglednice,...,
- spoznavajo turistične poklice in možnost zaposlitve v domačem kraju kot turistični delavec (obisk turistične agencije in turističnega društva),
- pripravijo in izvedejo turistično vodenje po domačem kraju in okolici.

Preverjanje in ocenjevanje znanja:

- ocena izdelka (referat, poročilo, plakat, razglednica, anketa),
- v obliki ocenitve terenskega vodenja.

Posebnosti:

- nekaj ur pouka bo izvedenih izven šolskega urnika (obisk turistične agencije, avtokampa, gradu, kraške jame, zasebnih turističnih sob, turistične kmetije...),
- zaključni izlet, ki ga sooblikujejo in vodijo učenci.

LIKOVNO SNOVANJE III

Predstavitev predmeta

Likovno snovanje dopolnjuje in nadgrajuje vsebine predmeta likovna vzgoja. Je enoletni predmet. Vsebine predmeta so zasnovane na pridobivanju znanja iz likovne teorije, zgodovine umetnosti in likovne tehnologije. Izvajajo se praktično na različnih področjih: risanje, slikanje, grafika, kiparstvo in prostorsko oblikovanje. Skozi teoretično spoznavanje in praktično ustvarjanje učenci likovno raziskujejo svet, odkrivajo posebnosti likovnega izražanja, nadgrajujejo in poglobljajo posluš za likovna dela umetnikov, vrednotenje uporabnih predmetov ter odnos do likovne kulturne dediščine v okolju.

Pri likovnem snovanju III bodo učenci spoznavali in praktično izvajali naslednje vsebine:

- risarsko modelacijo kot način prikazovanja prostora (senčenje),
- eksperimentiranje z gibanjem točke (fotografska risba),
- fotografija,
- glasba kot likovni motiv,
- umetniška in industrijska grafika ,
- oblikovanje prostora (fotomontaža).

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Po vsaki likovni nalogi učitelj z učenci ob razstavljenih, dokončanih ali likovnih izdelkih vrednoti z učenci dosežene cilje.

Opazanja pri likovnem vrednotenju učitelj zapisuje s številčnimi ocenami.

KULTURNA DEDIŠČINA IN NAČINI ŽIVLJENJA

Vsebine:

Spoznavanje sestavin vsakdanjega načina življenja v domačem okolju, na celotnem slovenskem etničnem ozemlju ter pri drugih narodih in ljudstvih. Kako so ljudje živeli nekoč in kako živijo danes (prehranjevalne navade, oblačenje, delo, šola...). Praznovanje nekoč in danes.

Kaj je dediščina in zakaj je pomembna? Odnosi do dediščine pri nas in v svetu. Značilnosti ljudskih navad in običajev.

Namen:

Je vzgoja za pozitiven in spoštljiv odnos do preteklosti ter lastne in tuje dediščine. Naučijo se spoštovati različnost in drugačnost. Pri spoznavanju lastne kulturne preteklosti se pri učencih spodbuja oblikovanje narodne zavesti.

Splošni cilji predmeta:

- učenci spoznajo načine življenja, življenjske sloge in življenjske različnosti naših prednikov ter jih primerjajo s sodobnim načinom življenja,
- krepijo pozitiven odnos do lastne dediščine in vzgajajo različne oblike ter načine varovanja,
- seznanijo se s prizadevanji za ohranitev svetovne dediščine,
- pokazati možnosti za odpiranje novih znanj in poklicev s področja raziskovanja in ohranjanja dediščine.

Preverjanje in ocenjevanje znanja:

Ocenjevanje izdelkov (seminarska naloga, referat, plakat, intervju, skupinskega in terenskega dela...).

Posebnosti: Obisk ustanov in oseb, ki se ukvarjajo z raziskovanjem dediščine (Etnografski muzej Ljubljana, Notranjski muzej Postojna,...)

RISANJE V GEOMETRIJI IN TEHNIKI

Predstavitev predmeta

Pri izbirnem predmetu Risanje v geometriji - 3D modeliranje, učenci spoznavajo postopek od načrtovanja izdelka do njegove izdelave. Načrtujejo z risanjem, potem pa z orodjem za 3 D modeliranje, pri tem podrobneje spoznajo orodja in postopke grafičnega programa Google SketchUp za oblikovanje in vizualizacijo predmetov v prostoru. V sklopu predmeta učenci iščejo idejo za izdelek, ki bi ga želeli izdelati, ta predmet predstavijo oz. modelirajo v 3D prostoru s programom SketchUp, zanj izdelajo tehnično in tehnološko dokumentacijo, nato pa izdelek s 3D printerjem, ki ga imamo na šoli, tudi izdelajo oziroma natisnejo.

Učenci pri 3D modeliranju spoznavajo prostorske odnose in si izboljšajo prostorsko inteligenco, povečajo razumevanje tehničnih problemov, dojemanje zgradbe in funkcije tridimenzionalnega modela, ter ugotavljanja zvez med deli in celoto. S samostojnim ustvarjanjem, oblikovanjem, načrtovanjem in vrednotenjem spoznavajo in razvijajo lastne tehniške ustvarjalne sposobnosti, gojijo sodelovanje in delovne odnose v skupini. Pridobljeno znanje lahko uporabljajo pri različnih predmetih: matematiki, TIT, likovni umetnosti in računalništvu.

Izbirni predmet bo potekal večinoma v računalniški učilnici, predvidoma eno uro tedensko. Pouk je zasnovan praktično, na projektnih nalogah, kjer se ocenjuje teoretično znanje, obvladovanje programa za 3D modeliranje, in izdelke.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Ocenjevanje je številčno.

IZBRANI ŠPORT - košarka

Predstavitel predmeta:

Program izbrani šport dopolnjuje osnovni program šolske športne vzgoje. Namen programa je izpopolnjevanja znanja izbrane športne panoge.

Vsebine:

Izpopolnjevanje tehničnih in taktičnih elementov, igra v napadu 1:1, 2:2 in 3:3 na en koš proti aktivni obrambi, igra 4:4 s centrom na en koš, igra 4:4 in 5:5 s centrom na dva koša.

Cilji:

- nadgraditi tehnična in taktična znanja v izbrani športni panogi,
- seznanjanje s teoretičnimi vsebinami,
- prijetno doživljanje športa, oblikovanje in razvoj stališč, navad ter načinov ravnanja,
- spoznati pomen redne športne vadbe izbranega športa,
- poznati določena pravila izbranega športa,
- spodbujati medsebojno sodelovanje in zdravo tekmovalnost v izbranem športu,
- spoštovati pravila športnega obnašanja.
-

Ocenjevanje

Vrednotili bomo osvojena praktična in teoretična znanja ter individualen napredek. Ocene bodo številčne od 1 do 5.

OBDELAVA GRADIV – LES

Vsebina in cilji predmeta

Obdelava gradiv je naravoslovno-tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci usmerjajo svojo radovednost v izdelavo določenega predmeta in ustvarjalno sodelujejo v skupini.

Vsebinsko se predmet veže na predmet Tehnika in tehnologija. Programi so prilagojeni otrokovim sposobnostim. Zajemajo poznavanje, analizo in uporabo gradiv, ki jih učenec v predvideni starosti že lahko obdeluje. Osnovno gradivo za izdelavo predmetov je les, ki ga lahko kombiniramo z drugimi materiali.

Učenec bo pri tem izbirnem predmetu spoznal: varstvo pri delu, industrijski in obrtniški način proizvodnje, lastnosti lesa, načrtovanje in izdelavo tehnične dokumentacije za izdelek iz lesa, način izbire in priprave lesa, obdelovalne postopke, vrednotenje in izračun cene izdelka.

Vsak učenec s pomočjo ročnih orodij, strojev in naprav izdelava več uporabnih izdelkov, ki jih lahko odnese domov.

Preverjanje in ocenjevanje znanja:

Ocenjujejo se izdelki učenca.

RASTLINE IN ČLOVEK

Predstavitev predmeta

Pri izbirnem predmetu rastline in človek učenci poglobijo in razširijo znanje o soodvisnosti rastlin in živali. S tem spoznajo tudi pomen rastlin v človekovem življenju in izoblikujejo pozitiven odnos do njih. Učenci bodo znanja pridobili z aktivnim, terenskim delom, torej z izkušnjami.

Vsebine predmeta so naslednje:

Uporabnost rastlin, rastline v človekovi prehrani, zdravilne rastline, rastline v živalski prehrani in v industriji, okrasne rastline

Splošni cilji predmeta:

- učenci poglobijo, razširijo in nadgradijo že osvojeno znanje pri osnovnem predmetu (naravoslovje ali biologija);
- trdneje povežejo teorijo z vsakdanjim življenjem;
- spoznavajo terenske in eksperimentalne metode dela;
- bolje spoznavajo značilnosti Slovenije, zlasti njeno vrstno raznolikost;
- poglobijo spoznanje o nujnosti varovanja narave in živih bitij v njej;
- tesneje povežejo biološko znanje v strokami in poklici, ki temeljijo na biološkem znanju.

Preverjanja in ocenjevanja znanja

Področja preverjanja in ocenjevanja znanja obsegajo:

- znanje, razumevanje in uporabo,
- terensko in eksperimentalno delo,
- izdelke in predstavitve učencev.